

Aanbeveling betreffende onderzoek tot toekenning van vakantiegeld voor ontslagcompensatievergoeding

---

Een gepensioneerde krijgt in het werknemersstelsel in mei zijn vakantiegeld uitbetaald, behalve in het jaar waarin hij met pensioen gaat. Zo wordt vermeden dat hij gedurende het eerste jaar van pensionering twee maal een vakantiegeld krijgt uitbetaald (met name door de werkgever berekend op basis van de beroepsactiviteit van het vorige jaar en door de pensioendienst). Enkel wanneer de werknemer in het jaar voorafgaand aan zijn pensioen een volledig jaar werkloosheids-, ziekte- of invaliditeitsuitkeringen genoten heeft krijgt hij wel een vakantiegeld uitbetaald door de pensioendienst. Hij krijgt immers in dat geval geen vakantiegeld uitbetaald in de werkloosheids-, ziekte- of invaliditeitsregeling zodat bij betaling van vakantiegeld door de pensioendienst hij ook geen twee keer vakantiegeld krijgt uitbetaald. Wie gedurende een volledig jaar een ontslagcompensatievergoeding krijgt uitbetaald ontvangt tijdens het eerste jaar van pensioen geen vakantiegeld: noch van de RVA noch van de pensioendienst. De ontslagcompensatievergoeding¹ die als doel heeft het compenseren van het verschil in opzegtermijnen tussen arbeiders en bedienden is nieuw in het leven geroepen vanaf 2014 en kon dus in 1994 bij de vaststelling van de regels inzake de toekenning van een vakantiegeld bij het werknemerspensioen niet opgenomen worden in de lijst van uitzonderingsgevallen waarin wel vakantiegeld wordt uitbetaald door de pensioendienst in het werknemersstelsel. De Ombudsman Pensioenen beveelt dan ook de wetgevende macht aan om na te gaan of de uitzonderingslijst van gevallen waarin vakantiegeld wordt uitbetaald gedurende het jaar waarin het pensioen in het werknemersstelsel ingaat niet dient uitgebreid te worden naar arbeiders die tijdens het jaar voorafgaand aan hun pensionering een ontslagcompensatievergoeding hebben gekregen.

DOSSIER 36566

De feiten

In de loop van de maand april 2022 nam de heer De Bie contact op met de Ombudsdienst Pensioenen aangezien hij zich niet akkoord kon verklaren met het feit dat hij in mei 2022 geen vakantiegeld als gepensioneerde werknemer zal ontvangen van de Federale Pensioendienst en deelde hij ons eveneens de reden van zijn niet-akkoord mee: “Ik ben met pensioen gegaan op 1 mei 2022 aangezien men mij had meegedeeld dat ik samen met mijn pensioen voor de maand mei 2022 een vakantiegeld zou ontvangen. Ik heb gewerkt als arbeider tot eind juli 2020, daarna heb ik een ontslagcompensatievergoeding (OCV) ontvangen van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening voor 53 weken en vanaf 9 augustus 2021 ben ik in SWT (= Stelsel van Werkloosheid met bedrijfsToeslag) gegaan tot heden. In 2021 heb ik vakantiegeld genoten als arbeider voor de prestatie (arbeidsjaar 2020) periode 1 januari 2020 tot 31 juli 2020. Voor de periode waarin ik een ontslagcompensatievergoeding genoot heb ik geen gelijkstelling voor vakantiegeld gekregen. Dus concreet voor de periode van augustus 2020 tot 8 augustus 2021 zal ik geen vakantiegeld gaan ontvangen. Dit in tegenstelling tot een persoon die een normale verbrekingsvergoeding ontvangt. Bij een normale opzeg- of verbrekingsvergoeding als arbeider kan men aanspraak maken op vakantiegeld en als bediende wordt dit verrekend in een verbrekingsvergoeding of vakantiegeld uit dienst. In 2021 heb ik ook geen enkele arbeidsdag, dus ook geen rechten op vakantiegeld. Ik heb in 2021 enkel sociale uitkeringen. Ik voel mij dus benadeeld aangezien ik geen aanspraak zou kunnen maken op vakantiegeld als gepensioneerde in 2022 en ik, indien ik dit vooraf had geweten, slechts mijn pensioen zou opgenomen hebben vanaf 1 januari 2023”.

---

¹ T145 | Documentatie | RVA.

Bedenkingen

De wijze waarop en onder welke voorwaarden een vakantiegeld aan een gepensioneerde kan worden toegekend vinden we terug in artikel 56 van het KB van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers.

Tot en met 31 december 1994 luidde de tekst als volgt: “§ 1. Er wordt jaarlijks een vakantiegeld en een aanvullende toeslag bij het vakantiegeld verleend aan de gerechtigden op een rust- en overlevingspensioen. § 2. Het vakantiegeld en de aanvullende toeslag worden verleend zonder dat de verplichting om in België te verblijven vereist is op voorwaarde dat de bij § 1 bedoelde gerechtigden voor de maand mei van het lopend jaar werkelijk het rustpensioen of het overlevingspensioen genieten ...”.

Door het koninklijk besluit van 5 juni 1994 tot wijziging van het vakantiegeld en de aanvullende toeslag bij het vakantiegeld bepaald in het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers is voor wat betreft de pensioenen die ingaan vanaf 1 januari 1995 volgende tekst van toepassing: “Er wordt jaarlijks een vakantiegeld en een aanvullende toeslag bij het vakantiegeld verleend aan de gerechtigden op een rust- of overlevingspensioen.

Het vakantiegeld en de aanvullende toeslag bij het vakantiegeld worden evenwel niet toegekend tijdens het jaar waarin het pensioen daadwerkelijk en voor de eerste maal ingaat. Het daaropvolgend jaar worden een vakantiegeld en een aanvullende toeslag bij het vakantiegeld toegekend, in verhouding tot het aantal maanden tijdens dewelke de gerechtigde het pensioen heeft genoten tijdens het jaar waarin het is ingegaan. Ze worden volledig toegekend tijdens de daaropvolgende jaren. In afwijking van het tweede lid worden het vakantiegeld en de aanvullende toeslag volledig toegekend vanaf het jaar waarin het rustpensioen daadwerkelijk en voor de eerste maal ingaat, aan de gerechtigden die titularis zijn van een brugpensioen, of genieten van vergoedingen wegens ziekte, invaliditeit of onvrijwillige werkloosheid gedurende het volledig burgerlijk jaar dat voorafgaat aan het jaar tijdens hetwelk het pensioen ingaat ...”.

Aangezien er in de aanhef bij het KB geen expliciete verantwoording voor het uitvaardigen van het KB te vinden is doch enkel een verwijzing naar het advies van het Beheerscomité van de (toenmalige) Rijksdienst voor Pensioenen d.d. 25 april 1994 hebben we dit advies geraadpleegd teneinde de bedoeling van de wetgever te achterhalen. Doch ook dit advies brengt geen duidelijkheid over de reden van deze tekstwijziging.

We kunnen dus op zoek gaan naar de vermoedelijke wil van de wetgever rekening houdend met de algemene strekking van de wetgeving betreffende het vakantiegeld van een gepensioneerde. Deze in ogenschouw nemend kunnen we aannemen dat de reden voor deze wetgevingswijziging het vermijden is dat een gepensioneerde gedurende het eerste jaar van zijn pensioen tweemaal een vakantiegeld zou ontvangen, namelijk van zijn werkgever (berekend op basis van de beroepsactiviteit in het vorig jaar) en van de pensioendienst. Deze aanname vindt o.a. zijn bevestiging in de in de wetgeving bepaalde afwijkingen van de algemene regel dat er geen vakantiegeld en aanvullende toeslag worden toegekend in het jaar waarin het rustpensioen daadwerkelijk en voor de eerste maal ingaat.

Er wordt immers wel een vakantiegeld toegekend aan de gerechtigden die titularis zijn van een uitkering SWT (brugpensioen), of genieten van vergoedingen wegens ziekte, invaliditeit of onvrijwillige werkloosheid gedurende het volledig burgerlijk jaar dat voorafgaat aan het jaar tijdens hetwelk het pensioen ingaat.

Op basis van de limitatieve lijst van uitzonderingen die voorkomt in het voornoemde artikel 56 van het KB van 21 december 1967 komen we tot de conclusie dat de heer De Bie in mei 2022 inderdaad geen recht heeft op een vakantiegeld als gepensioneerde werknemer. Hij genoot immers gedurende het voorgaande jaar (tot en met 9 augustus 2021) een ontslagcompensatievergoeding.

Echter de statuten van arbeiders en bedienden werden vanaf 1 januari 2014 gedeeltelijk geharmoniseerd tot één statuut van werknemer. Daardoor gelden vanaf 1 januari 2014 nieuwe regels voor het bepalen van de opzegtermijn bij ontslag. Dit betekende voor de arbeiders dat zij normaal gezien recht hebben op een langere opzegtermijn. Deze nieuwe opzegtermijnen zijn enkel volledig van toepassing indien de arbeidsovereenkomst is aangevan na 31 december 2013. Indien de arbeidsovereenkomst is aangevan vóór 1 januari 2014 wordt de anciënniteit opgesplitst in twee stukken:

- De anciënniteit vóór 2014 geeft recht op een opzegtermijn volgens de oude regeling (nadeliger);
- De anciënniteit vanaf 2014 geeft recht op een opzegtermijn volgens de nieuwe regeling.

De nadelige opzegtermijnen vóór 2014 worden gecompenseerd door de ontslagcompensatievergoeding. De Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening zal de opzegtermijn of vergoeding aanvullen tot het equivalent van de opzegtermijn of vergoeding waarop iemand recht heeft indien zijn anciënniteit volledig was opgebouwd onder de voordeliger regeling vanaf 2014.

De ontslagcompensatievergoeding wordt gelijkgesteld met een opzegvergoeding en bijgevolg is de periode gedekt door de ontslagcompensatievergoeding een recht openende periode voor alle takken van de sociale zekerheid (behalve voor de jaarlijkse vakantie)².

Uit deze informatie blijkt dat de heer De Bie uit hoofde van zijn “activiteit” gedurende het kalenderjaar 2021 (van 1 januari 2021 tot en met 8 augustus 2021 genoot hij een ontslagcompensatievergoeding en vanaf 9 augustus 2021 tot en met 31 december 2021 genoot hij een S.W.T.) geen rechten heeft opgebouwd inzake vakantiegeld.

Het feit dat de ontslagcompensatievergoeding slechts in 2014 is ontstaan heeft tot gevolg dat deze vorm van tegemoetkoming niet opgenomen kon zijn in de uitzonderingslijst die dateert van 1994.

Wij bevelen dan ook de wetgevende macht aan om na te gaan of de ontslagcompensatievergoeding niet dient opgenomen te worden in de limitatieve lijst van uitzonderingsgevallen waarin gedurende het eerste jaar van het pensioen wel een vakantiegeld wordt toegekend.

---

² Bron: website Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.